

Motion till riksdagen

1987/88:Jo272

av Lennart Brunander m. fl. (c)

om biologiskt jordbruk

Den debatt som i dag pågår om det svenska jordbrukets framtid sysslar mycket med frågor om vad skall vi odla och på vilket sätt. Sänkt intensitet, träda, nya grödor är några exempel på vad som förs fram i denna diskussion.

Samtidigt pågår även en debatt om livsmedlens kvalitet, på vilket sätt de odlas, hur de framställs. Människor har blivit mera uppmärksamma på hur våra livsmedel produceras. Det börjar finnas krav på att odlingen skall ske utan kemikalier och handelsgödsel och att djuren skall vara uppfödda på ett visst sätt.

Riksdagen har beslutat om införande av avgifter på såväl handelsgödsel som bekämpningsmedel, i akt och mening att minska användningen av dessa medel. I beslutet ingick att dessa pengar skulle användas till åtgärder som kunde förbättra jordbruksproduktionen ur miljösynpunkt. Regeringen följer inte riksdagsbeslutet i detta avseende. I årets budget har inte regeringen redovisat hur man avser använda pengarna. Vårt påstående gäller de två föregående åren som dessa pengar funnits. Vi återkommer till detta när regeringen i mars kommer med propositionen om jordbruket och miljön.

Biologiskt jordbruk

Samtidigt som debatten om lägre intensitet i jordbruket pågår, finns det ett begränsat antal jordbrukare som sedan länge tillämpar brukningsmetoder som tillfredsställer högt ställda krav i detta avseende. Även om arealerna inte är så stora finns det, enligt vår mening, motiv för att stödja dem som vill satsa på denna typ av odling. Samtidigt borde man ta del av och utnyttja den kunskap och erfarenhet som de redan verksamma biologiska odlarna har.

För den som odlar andra grödor än de som är prisreglerade utgår arealstöd. Så sker inte till den som vill gå över till biologisk odling utan användning av handelsgödsel och bekämpningsmedel. Visserligen kommer dessa gårdar även i fortsättningen att odla spannmål. När man ändrar inriktning så här kommer man i början att ha lägre skördar, man kommer så småningom att öka vallarealen och på det sättet blir tillförseln av spannmål liten. Även om man inte fyller alla krav som ställs i det omställningsprogram som nu finns är inriktningen ändå åt det hållet.

Skall man få jordbrukare intresserade att odla biologiskt anser vi att det krävs ett omställningsbidrag under de första åren. Det borde ligga i det syfte som riksdagen uttalade när beslutet angående avgifterna på handelsgödsel och bekämpningsmedel togs att stödja biologiskt jordbruk.

Detaljutförningen av omställningstiden är en fråga för regeringen och statens jordbruksnämnd att lösa i samarbete med näringens företrädare. En möjlighet att omställa stödet är som högst första och eventuellt andra året för att sedan avtrappas på förslagsvis tre år. Därefter borde växtföljden ha kommit något så när i ordning. Regeringen bör överlägga med odlarna och komma med förslag på utformning.

Rådgivning och forskning är också viktiga för att antalet gårdar som börjar odla biologiskt skall öka. Det finns i dag en efterfrågan på alternativt odlade produkter. Det är viktigt att möta detta intresse. Rådgivningen bör byggas ut med fler rådgivare. Här borde man också i större utsträckning utnyttja dem som redan odlar på detta sätt. Centerpartiet har under flera år begärt att det skall inrättas en professur vid lantbrukshögskolan i alternativ (biologisk) odling. Riksdagsmajoriteten har varje gång avslagit vårt krav. Vi återkommer nu med detta. Vi anser att det är viktigt att på detta sätt markera samhällets inställning i denna fråga.

Mot. 1987/88
Jo272

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om användandet av handelsgödsel och bekämpningsmedelsavgifter,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om biologiskt jordbruk,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av professur i alternativ odling.

Stockholm den 26 januari 1988

Lennart Brunander (c)

Kerstin Göthberg (c)

Bertil Jonasson (c)